

УДК 647.5:338.48

Куницький С.Е.¹, Кукліна Т.С.²

¹ студ. гр. ГФ-114м, НУ «Запорізька політехніка», м. Запоріжжя

² канд. екон. наук, доцент, НУ «Запорізька політехніка», м. Запоріжжя

СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ГОТЕЛЬНОЇ ІНДУСТРІЇ УКРАЇНИ

Готельна індустрія є невід’ємною складовою туристичного сектору та індустрії гостинності, яка формує імідж країни, забезпечує інфраструктурну підтримку для туристів і сприяє регіональному розвитку. В умовах постійно змінного зовнішнього середовища – пандемії, воєнної агресії, економічних криз – готельний бізнес стикається з численними викликами, але також має значний потенціал для зростання та інновацій.

За даними «Статистичного аналізу і тенденцій розвитку готельного господарства в Україні», обсяг готельного бізнесу зростає, але існують диспропорції у розвитку між регіонами. Дослідження також вказують на

недостатню відповідність європейським стандартам в якості послуг, дефіцит висококваліфікованих кадрів, недосконалий менеджмент та слабку матеріально-технічну базу в багатьох закладах [1].

Основні проблеми в розвитку галузі полягають в наступному [2]:

1. Вплив зовнішніх шоків: пандемія COVID-19 значно ускладнила функціонування готелів через обмеження на пересування, падіння туристичного потоку.

2. Воєнна агресія та геополітична нестабільність: зміщення пріоритетів, руйнування інфраструктури, зменшення потоку іноземних туристів, підвищення ризиків для інвестицій.

3. Інвестиційна привабливість: хоча існує потенціал, недостатньо державної підтримки, чітких інвестиційних механізмів, стимулів для модернізації та розвитку готельних мереж.

4. Нерівномірний територіальний розвиток: велика концентрація готелів у великих містах та туристичних центрах, менша присутність у малих містах чи регіонах з меншим туристичним потоком.

5. Стандарти якості та кадри: необхідність підвищення рівня обслуговування, професійної підготовки кадрів, використання сучасних технологій в управлінні і обслуговуванні.

Поточні тенденції в готельній індустрії України характеризуються зростаючим інтересом до wellness-готелів, оздоровчих напрямків та рекреаційних послуг, які все частіше доповнюють стандартний туристичний продукт. Водночас відбувається активне розширення мереж готелів, при цьому дедалі ширше застосовуються різні форми управління, такі як франчайзинг, контракти на управління та лізинг. Особливу роль у розвитку галузі відіграють інновації, цифровізація та діджиталізація, які проявляються у впровадженні автоматизації, онлайн-бронювання, contactless-сервісів, а також систем управління ресурсами та якістю. Через обмеження на міжнародні поїздки значно зростає роль внутрішнього туризму, що стимулює підвищення попиту на послуги розміщення серед українців.

Щодо перспектив розвитку, існують численні можливості для галузі. Очікується, що після завершення безпосередніх бойових дій туризм, особливо іноземний, відновиться, що створить попит на розвиток та відновлення готельної інфраструктури. Держава може підтримати цей процес через інвестиційні стимули, такі як гранти, податкові пільги і програми реконструкції. Перспективним є розвиток спеціалізованих форматів готелів, зокрема wellness, екологічних, тематичних, бутик-готелів, а також агротуризму з проживанням. Покращення стандартів якості передбачає залучення міжнародних брендів, сертифікацій, навчання персоналу та обмін кращими практиками. Важливу роль відіграють цифрові технології та маркетинг, зокрема використання Big Data, CRM-систем, грамотний інтернет-маркетинг і розвиток мобільних сервісів.

Водночас існують і загрози, що можуть стримувати розвиток галузі. До них належать тривала невизначеність, пов'язана з безпекою і руйнуванням інфраструктури, економічні труднощі, інфляція, зростання витрат на енергоносії, логістику та будівельні матеріали. Крім того, значну конкуренцію створюють дешевші формати розміщення, такі як апартаменти, гостьові будинки або оренда житла через платформи типу Airbnb. Також спостерігається зміна туристичних потоків через перебої в транспорті та побоювання щодо безпеки [3].

Для сталого розвитку готельної індустрії в Україні необхідно розробити державну стратегію підтримки галузі з чіткими механізмами стимулів, податкових пільг та грантових програм. Важливо сприяти стандартизації якості шляхом створення і впровадження національних стандартів, систем сертифікації та професійного навчання персоналу. Слід активніше залучати інвестиції, у тому числі міжнародні, а також налагоджувати партнерства з відомими брендами та мережами. Розвиток інноваційних сервісів і цифрових технологій сприятиме підвищенню ефективності роботи готелів, зниженню витрат та покращенню клієнтського досвіду. Доцільно орієнтуватися на спеціалізовані напрямки, такі як wellness- та еко-готелі, локальні міні-готелі, туристичні комплекси з унікальним місцевим колоритом. Водночас необхідно підтримувати внутрішній туризм, розвивати регіональні туристичні маршрути та покращувати

інфраструктуру у віддалених та маловідомих регіонах.

Готельна індустрія України перебуває на перехідному етапі: з одного боку, є суттєві виклики, пов'язані з війною, нестабільністю та необхідністю інновацій; з іншого – існує значний потенціал для відновлення, модернізації та зростання. Стратегічно важливо, щоб приватний сектор, державні органи та інвестори співпрацювали для створення умов, які дозволять готелям відповідати очікуванням споживачів та міжнародним стандартам.

Список використаних джерел:

1. Остапенко Я. О. Статистичний аналіз і тенденції розвитку готельного господарства в Україні / Я. О. Остапенко, Н. В. Параниця, О. Я. Макаренко. *Приазовський економічний вісник*. 2020. Вип. 1 (18). С. 311–316.
2. Ільницька-Гикавчук Г. Сучасний стан і перспективи розвитку готельних мереж в Україні. *Herald of Khmelnytskyi National University. Economic Sciences*, 312 (6(2)), С. 26–29. [https://doi.org/10.31891/2307-5740-2022-312-6\(2\)-4](https://doi.org/10.31891/2307-5740-2022-312-6(2)-4)
3. Семенов В.Ф. Франчайзинг як метод організації і розвитку готельного бізнесу. URL: <http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/1226/> (дата звернення: 14.10.2025)